

به سوزه پراخته شده است. پروژه پزاره کمالا به صورت مستقل پیش رفت و وابسته به جایی نبود. البته در مسیر تحقیق، پژوهش و تولید جهت دسترسی به پرونده‌ها، اطلاعات و گزارش‌ها، دکتر فرمند از مؤسسه دیده‌بان حقوق بشر کردستان بسیار با ما همراهی و همکاری داشتند و توانستند ما را در معرفی سوزه‌های یاری دهند. این تهیه‌کننده درخصوص قسمت سوزه پزاره این کرد، در قسمت سوم مستند «ماندو» که در اربیل عراق بودیم، مستقیماً از طرف برخی نیروهای این گروه‌ها به مرگ تهدید شدیم. این تهدیدات تأثیر زیادی بر تصمیم ما برای برگشت در یک زمان مقرر گذاشت و باعث شد که به سرعت از آنجا خارج و از منطقه دور شویم. فضای ترسناکی حاکم بود که واقعه‌ای نمی‌توان آن را انکار کرد. البته شنیدیم که برخی از سوزه‌هایی که با آنها گفت‌وگو کردیم نیز تهدید شدند. این شرایط می‌توانست باعث شود که ما ادامه کار منصرف شویم. باقی توجه کرد که این مستند، اولین بار پس از انقلاب در مورد گروه‌ها به این شکل تولید می‌شود و ما به نوعی پیشگام در این زمینه هستیم. هرچه جلوتر می‌رفتیم، به عمق فاجعه بی‌می‌بردم و از جایی به بعد پیگیری این پروژه را وظیفه انسانی، اخلاقی و دینی خود می‌دیدم که به هر قیمتی این کار را ادامه دهم. هدف من این بود که مردم بیشتر با فعالیت‌ها و جنایات این گروه‌ها آشنا شوند و این سد مقابل روشنفکری شکسته شود. امیدوار بودم تا حقیقت این گروه‌های پلید به مردم شناسانده شود. با توکل به خدا، ادامه دادیم و الحمدلله قسمت اول مستند پخش شد. به امید خدا، دوشنبه شب ساعت ۲۲، قسمت دوم پزاره از طریق شبکه مستند به نمایش درخواهد آمد.

یزدان پـرونده مستندساز، در خصوص باخورد‌های ارائه شده نسبت به مستند، گفت: در ارتباط با تأثیر مستند بر اهالی منطقه و مسئولانی که با آنها در ارتباط بودیم، باید بگویم که مستند یک روز قبل از پخش تلویزیونی، در یک نشست تخصصی در سندج با موضوع «آسیب شناسی فعالیت گروهک‌های تروریستی تجزیه طلب و تأثیر آن بر توسعه و پیشرفت استان‌های مرزی غرب کشور» رونمایی شد. در این نشست، حدود ۲۵۰ نفر از اقامت مختلف مردم و مسئولان حضور داشتند و ما پیام‌های تشکر زیادی از مدارس، دخترانه، حوزه‌های علمی و دانشگاه‌های استان کردستان و برخی شهرهای آذربایجان دریافت کردیم. درخواست‌های متعددی برای اکران مستند در سینماها و فضاهای آموزشی داشتیم. افرادی که از این گروهک‌ها آسیب دیده بودند، نیز در این نشست حضور داشتند و از کار ما تشکر کردند. مسئولان استان کردستان، از جمله رئیس سازمان تبلیغات و مدیرکل ارشاد نیز در این نشست حضور داشتند و درخواست اکران مستند در مدارس و دانشگاه‌ها را مطرح کردند. ما از جانب نوجوانانی که بعد از دیدن مستند به ما مراجعه کردند، جملات جعبی شنیدیم که نشان می‌دهد تصورات آنها درباره این گروهک‌ها با دیدن مستند تغییر کرده است.

لازم به ذکر است که قسمت دوم مستند پزار با عنوان دزی‌کانو امشب ساعت ۲۲ از شبکه مستند پخش خواهد شد. همچنین، قرار است پنجشنبه همین هفته نیز قسمت سوم این مستند با عنوان ماندو حوالی ساعت ۱۷:۳۰ پخش شود.

پژاره پڙواک جنایات تروریست‌ها

این مستند سه قسمتی به کارگردانی یزدان پرونده، تلاش می‌کند تا جنایات گروهک‌های تروریستی در کردستان را به تصویر بکشد

مستندی درباره خانواده‌های این افراد نیز تهیه کنیم، تا آسیب‌هایی که آنها از اسارت فرزندان‌شان متحمل شده‌اند، را به تصویر بکشیم. لذا در قسمت سوم مستند با ۱۴ خانواده از این خانواده‌ها که فرزندان‌شان در اسارت گروه‌های تروریستی بودند، به ارزیابی عراق‌فرق‌پایان فرزندان‌شان را بررسی بگیریم، البته این تلاش‌های تحقیقی‌ای نداشت و دوست ندارم جزئیات بیشتری از این ناگامی‌ها را باز کنیم. این مستند به‌وضوح ناگامی این خانواده‌ها، ناگامی این چچه‌ها و ناگامی من را به‌صورتی می‌کشد و هیچ موفقیتی در آن وجود ندارد. متأسفانه هیچ آمیدی در این زمینه وجود ندارد، با توجه به شرایط فعلی که با آنها به‌به گفت و گوش‌نستم، امکان بازسازی صحنه‌ها وجود ندارد.

وی عنوان کرد: در این مستند هیچ گونه بازسازی یا نمایشی از وقایع وجود ندارد و هر آنچه که می بینید، براساس گفت وگوها و اطلاعات جمع آوری شده، بدون قضاوت و صرف بیان اتفاقات و نگاه انسانی

بوده، تعریف کرد. این پسر بچه وقتی کلاشینکف را در دست می‌گرفت، قد اسلحه از قد خودش بلندتر بود و دیدن این صحنه هولناک بود. برای پیگیری این مسأله به سازمان ملل در ژنو مراجعه کردم و تلاش کردم تا با آنها گفت‌وگو داشته باشم اما موفق نشدم. نتیجه این سفر، قسمت اول پزازه یعنی کردستان تا ژنوسان را رقم زد. همان طور که گفتم، قسمت دوم آن دژی کای‌ناست که به دختران می‌پردازد. در قسمت به چگونگی پیوستن دخترکان به گروه‌ها که برای هابی‌فرم، برای جذب آنها پزازه می‌گیرند، که برخی از آنها نیز زبوده شده بودند و در مستند به شکنجه‌ها و تجربیات‌شان اشاره شده است تا آنجا که به چگونگی فرارشان رسیده‌ام.

تداوم خطر روایت در خانواده

پرونده، مستندساز جوان کردستانی اضافه کرد: پس از ساخت این قسمت‌ها، با توجه به آشنایی که با خانواده‌ها پیدا کرده بودم، تصمیم گرفتم

هم کرد همین منطقه هستم، آنها را متوجه این واقعیت کردیم که انتقال تجربه تلخ‌شان جقدر برای روشنفکری دیگر افراد موثر است و توانستیم آنها را به گفت‌وگو ترغیب کنیم. نمی‌خواستیم دیگران هم از سرنوشت مشابهی رنج ببرند. این شد که توانستیم به خانه این دختران وارد شویم و در خانه‌شان با آنها گفت‌وگو کرده، قسمت دوم را به تصویر درآوریم.

روایت شکنجه کودکان

وی با اشاره به قسمت های دیگر این مستند توضیح داد: باتوجه به این که قسمت اول این مجموعه روی آنتن رفته، امیدوارم مخاطبان از گریه استان تازنوستان را دیده باشند. موضوع قسمت اول کودک سربازی است. اگر قسمت اول را دیده باشید، تعداد زیادی از اعضای این گروه ها زیر ۱۸ سال هستند و این موضوع جای تأمل دارد. در این قسمت ما به سربازچه ای که ۱۱ ساله بود، مصاحبه کردیم و او تجربیات درناکی از شکنجه ها و فضاهای که در آنها

مانند «زن، زندگی، آزادی»، متوجه شدم که پژوهش‌م را بهتر است معطوف کنم به فعالیت‌هایی که به شدت بر روی زنان و دختران تأثیر منفی می‌گذارد و موجب ایجاد ناامنی در منطقه می‌شود. ضمن تحقیقاتم، متوجه فضای تاریک و خطرناکی شدم؛ این گروه‌ها که نه تنها به مردم آسیب می‌زنند، بلکه با ناامن کردن منطقه، باعث فراری شدن سرمایه‌گذاران از مناطق مرزی کرد کشور می‌شوند. این مرحله پژوهش، به تعدادی از افرادی که خودپایه‌های شان درگیر این گروه‌ها بوده و موفق به فرار شده بودند، ارتباط برقرار کردم. یکی از موسسات که به این افراد کمک می‌کند، «دیدهبان حقوق بشر کردستان ایران» است. این موسسه به دختران و پسرانی که از این گروه‌ها فرار کرده‌اند، خدماتی ارائه می‌دهد و پرونده‌های آنها را پیگیری می‌کند. تاوجه به اطلاعاتی که این موسسه در اختیار داشت، توانستم با خانواده‌ها و جوانانی که از این گروه‌ها فرار کرده بودند، ارتباط بگیرم. جالب است که بگویم اول، قسمت دوم این مستند، سه هفته‌ای ساخته شد. در قسمت دوم مستند، به تعداد زیادی از دخترانی که از دست گروه‌ها فرار کرده بودند، مصاحبه کردم و سعی کردم به زندگی آنها بپردازم. البته کار آسانی نبود اما بایکم

موسسه‌ای
که پیش
از این نام
بردم و البته
این‌که خودم

مستند «پژاره» به کارگردانی و تهیه‌کنندگی یزدان پرونده، یک مجموعه سه قسمتی است که به موضوعات اجتماعی و انسانی در کردستان می‌پردازد.

قسمت اول این مستند با عنوان «کردستان تا نُهوسان» به موضوع کودک‌ربادی، تجزیهات و درنگ کودکان در این زمینه می‌پردازد. قسمت دوم، با عنوان «دزی‌کانو» (برلیه زندگی)، بر دختران جوانی تمرکز دارد که به گروهک‌های تروریستی پیوسته‌اند و چگونگی فریب خوردن آنها را بررسی می‌کند. در قسمت سوم، با عنوان «ماندو» (خسته)، داستان خانواده‌هایی روایت می‌شود که برای بازپس‌گیری فرزندان‌شان به اربیل عراق سفر کرده‌اند. در این مستند که با هدف آگاه‌سازی مردم نسبت به فعالیت‌ها و جنایات گروهک‌های تروریستی، به‌ویژه در رابطه با کردها تهیه و تولید شده، یزدان پرونده تلاش کرده با توجه به تجربه‌های شخصی و ارتباطاتش با خانواده‌های آسیب‌دیده واقعیت‌های تلخ این موضوع را به تصویر کشد. به همین بهانه جام‌چم با این مستندساز گپ‌وگفتی داشته که در ادامه آورده شده است.

پرداختن به ریشه فعالیت تروریستها

میران پیونده در شروع گفت وگو با جام گفت: من شرکت در کاردستان هستم و به دلیل نزدیکی جغرافیایی همیشه فعالیت گروهک‌های تروریستی را زیر نظر داشتم و با جنایت‌ها و اخبار مرتبط با آنها آشنا هستم. مدت‌ها برایم سؤال بود که این گروهک‌ها چرا وجود دارند، چه هستند و چه خطراتی برای مردم، به‌ویژه کُردها، ایجاد می‌کنند؛ البته مستند به‌یازده به چرایی وجود این گروهک‌ها نمی‌پردازد. در ابتدا قصد داشتم بررسی کنم که این گروه‌ها از کجا آمده‌اند و چرا وجود دارند اما با آغاز پی‌روشی، منوجه شدم که این گروه‌ها چه آسیب‌هایی به جامعه می‌رساند و دیگر مناطق غرب ایران می‌زنند. پس از وقایع سال ۱۴۰۱، فعالیت‌های این گروهک‌ها در فضای مجازی و رسانه‌ها افزایش یافت. با شعراهایی

زهرا عباسی
گروه رسانه

این است که در آن مستند دیده است. برایم جالب بوده شده و به قدری تأثیرگذار بوده که در ذهن من تا نلیل عرض کردم که به دوستانم بگویم از تولید حوزه مستندسازی خواهش می‌کنم که به تولید از آن. این گروه‌ها جنایات و ظلم‌های بسیاری کرده‌اند. به اعتقاد من، هیچ گروه و حتی بلای مردم ندارد. مستند نگه‌دارند. همه جا گفته‌ام که یکی از مردم در همدان، مستندسازان به این حوزه وارد می‌شوند و به احتمال پیشگیری کنیم.

شده و چهره من خیلی شبیه به
بود که این مستند در زاهدان
مخاطب باقی مانده است. این
مستند تا امید نشوند. از همکار
مستند در مورد گروهک های که
در قحط مردم ایران و به ویژه همو
اینطی به اندازه این گروهک
از ایرانی ترین مردمان این سرزمین
شدند تا آن... با روشنگری بخش

لزوم روشننگری برای پیش

یزدان پیرونده در پایان با اشاره به تجربه‌ای که
پخش قسمت اول مستند، تجربه عجیب
اول خودم هم جلو دوربین حضور
می‌شود، این روزها به دلایلی در
وقتی به مغازه‌ای رفتم و در حال
به من گفت که دیشب مستند

هشتم، مدت‌ها پرلیم سؤال بود که این گروه‌ها چرا وجود دارند، چه هستند و چه خطراتی برای مردم، به‌ویژه کُردها، ایجاد می‌کنند؛ البته مستند و بی‌پایه به جرایم وجود این گروه‌ها نمی‌پردازد. در ابتدا قصد داشتم بررسی کنم که این گروه‌ها از کجا آمده‌اند و چرا وجود دارند اما با آغاز پژوهش، متوجه شدم که این گروه‌ها به‌واسطه آسیب‌هایی به جامعه کردها و دیگر مناطق غرب ایران می‌زنند. پس از وقایع سال ۱۴۰۱، فعالیت‌های این گروه‌ها در

مستند در قاپ

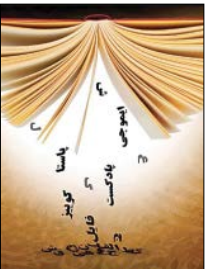
روایت یک خبرنگار در دل جنگ لبنان

مجموعه مستند «از واقعه‌ای تو را خبر خواهیم کرد» قصد دارد از زاویه‌ای متفاوت به جنگ لبنان نگاه کند. این مجموعه، داستان هدی یونس، دانشجوی انیمیشن را روایت می‌کند که در دوران جنگ اخیر اسرائیل غاصب و لبنان تصمیم می‌گیرد به خبرنگاری بپردازد.

تهیه‌کننده و کارگردان مجموعه
مستند فوق، میلاد امینی‌موحد
است. این مستند امروز یکشنبه
ساعت ۱۳:۳۰ از شبکه مستند
پخش می‌شود.

طنزی با ادبیات در زیر زبونی

برنامه «زیر زبونی»، امروز یکشنبه ۵ اسفند به تحلیل ورود اصطلاحات ورزشی خارجی به فرهنگ عامه و تأثیر آنها بر زبان فارسی می‌پردازد. این برنامه با نگاهی طنزآمیز، چالش‌ها و فرصت‌های ناشی از گسترش کرده و به تأثیرات آن بر هویت فرهنگی و زبانی، برنامه به بررسی چگونگی ورود و تأثیر آن و فرهنگ عامه مردم ایران می‌پردازد. با رایج شدن اصطلاحات آنها در کشور، اصطلاحات بسیاری اضافه شده است که در زندگی روزمره، این برنامه فرصتی مناسب برای آشنایی زبان و فرهنگ ایرانیان است و سعی دارد تا فرهنگ و زبانی خود ترغیب کند. صادق مهرانی، هر روز از شنبه تا چهارشنبه می‌شود.

آفتن

فصل جدید

» منہ بچہ مس

پخش فصل جدید برنامه «منم بچه مسلمان» با پخش‌های جدید از شبکه قرآن و معارف سیما آغاز شد. منم بچه مسلمان از تولیدات شبکه قرآن و معارف سیما با ساختاری نمایشی در لوکیشن‌های

شبهستان تهیه شده است.

مقداد انب دارای قسمت‌های متنوعی است
به زبان کودکان طراحی شده تا در فرآیند رشد
در خلاصه موضوع برنامه منم بچه مسلمان
رخ می‌دهد که به شکل‌گیری نمایش منجر
واهی محل ماجرا پایان می‌یابد.

برنامه منم بچه مسلمان پیش از این گفته
شماره در عین‌حال تخت‌بخش است، زیرا آنها
بیب جذابیت کار با آنان می‌شود.

کیو آر کد را اسکن کنید